

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- A MEDISOFT-on jártunk
- Megosztott UNIX-világ
- A QUICKBASIC új változata
- Novell — itthon és külföldön
- Flamingo az ITI-ben
- dBASE VAX gépeken
- Fórum a szoftverexportról
- Erdészet és laipar
- Mit exportál a Struktúra?

Tökéletesebb OS/2

Fontos bejelentést tett Las Vegasban a Comdex kiállításon az IBM: november végétől szállítja az OS/2 operációs rendszer Extended Edition 1.1 nevű és jelű változatát, amely a korábbi (ez év júliusi) 1.0-ás verziót váltja föl. Elődjétől annyiban különbözik, hogy támogatást nyújt a Presentation Manager megjelenítésvezérlő grafikus felhasználói interfészhez. Mindkét Extended Edition változat tartalmazza az OS/2 Standard Edition verziót; ahhoz képest még adatbáziskezelő (Database Manager) és mikro-nagy gép közötti kommunikációt ellátó (Communications Manager) szoftvermodulokat is tartalmaznak.

Az IBM a Comdexen bemutatta az OS/2 LAN Server 1.0 programcsomagját is, amely a Microsoft LAN Manager helyi hálózatkezelőjének technológiáján alapul, és LAN-támogatást nyújt az Extended Edition operációs rendszer alatt.

Az OS/2 Extended Edition 1.1 lehetőséget ad 32 Mbájtól nagyobb állományok létrehozására. A felső határ 512 Mbájt.

Az IBM a Microsofttal közösen kidolgozott Presenta-

tion Manager (PM) grafikus szoftver-interfészt, az OS/2 Standard Edition 1.1 változatú operációs rendszer részeként szállítja az amerikai és nyugat-európai felhasználóknak. Ezzel az alapszoftvert kiegészítő programcsomaggal ikonokat, ablakokat lehet a PS/2 gépeken megjeleníteni, amelyek segítségével a felhasználók állományokat nyithatnak meg, az információ kezelése válik könnyebbé, egérrel lehet műveleteket végezni stb. Az IBM szílánban ragaszkodik ahhoz, hogy összes PC-s operációs rendszerének minden változata és minden alkalmazási programcsomagja a PM-interfész, a System Application Architecture (SAA) részeként támogassa. Tudvalevő, hogy az SAA a "Kék óriás" nagyformátumú terve arra, hogy az alkalmazási programok az IBM gépek között hordozhatókká váljanak.

Megfigyelők szerint PM-szerű közös interfész található majd különböző számítógépeken futó szoftverekben, könnyebbé téve ezáltal az alkalmazási programok használatát. A közös interfésszel ugyanis leküzdhető az az akadály, amely abból eredt, hogy a különböző gyártók gépein, az alkalmazási programok használatához, a felhasználóknak mindig meg kellett tanulniuk a szoftver-interfészek programozását.

A Borland nem hagyja annyiban

Októberben közöttünk olyan összehasonlító táblázatokat, melyben Borland termékek is szerepeltek, mégpedig a legjobb minősítésekkel. Természetesen nem minden jellemzőjükben érték a vetélytársakat, de az azóta kibocsátott új verziók már a legtöbb negatívumot kiküszöbölték.

A Turbo Pascal világszerte kedvelt és a leggyorsabb programnyelv, a régóta várt forrásnyelvi hibakereső környezettel, szeparált parancssoros fordítóval, most jobb mint valaha. A Turbo Pascal 5.0 néhány olyan tulajdonsága, mellyel a 4.0 nem rendelkezik: beépített hibakereső, overlay (EMS-sel), 8087 lebegőpontos emuláció, Turbo Debugger támogatás, eljárás típusok/változók/paraméterek, kód- és adatkapcsolás a nem használt kódok és adatok elhagyásával, konstans kifejezések, EMS támogatás a szerkesztőnek. Ár: 150 \$

A Turbo C kétségkívül igazi professzionális nyelv. Maga a Borland is használta legjobb ipari alkalmazású programjaihoz. Mi az ami az új Turbo C 2.0-ban megtalálható, viszont a Microsoft C 5.1-ben nem? Beépített

hibakereső, inline Assembler, automatikus függőségellenőrzés, EMS támogatás a szerkesztő pufferének, eszközfüggetlen grafika. Ezenkívül, eggyel több memóriamoddellen (6) működik. Ár: 150 USD-vel szemben (MS C 5.1) éppen a harmada 450 USD.

A Turbo Assembler minősítéséhez már az is elegendő lenne, hogy a Quattro és maga a Turbo Pascal is abban íródott. A Microsoft Assemblerrel összehasonlítva kitűnik, hogy 2,5-3-szor olyan gyors, s az MS-sel ellentétben rendelkezik adattípus-ellenőrzéssel, ágyazott adatszerkezettel, többmodulos keresztreferenciával, többállományos bemenettel. A Turbo Debugger forradalmi termék: többet tud, mint amit vártak tőle. Használható Turbo Pascalal, Turbo C-vel, Turbo Assemblerrel. Hatékonyaságát bizonyítják azok a tulajdonságok, melyeket a CodeView-ban nem találhatunk meg: többszörös átlapolt megjelenítés, közvetett és 8086-os üzemmódban hibakeresés, általános töréspontok, hibakeresés mindenfajta adatra. Ár — a Turbo Debuggerl együtt — 150 USD.

Tovább lépés

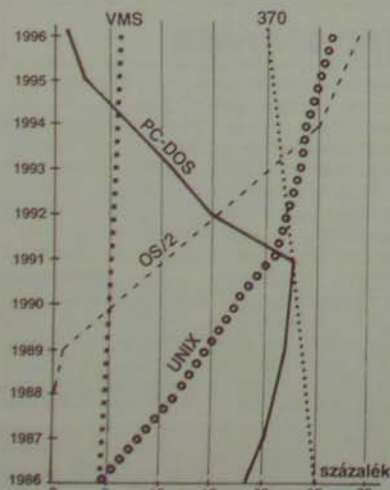
A Microsoft megjelentette az MS OS/2 többfeladatos operációs rendszer legújabb fejlesztőcsomagját, a Software Development Kit (SDK) 1.05-öt. Ez tartalmazza az MS OS/2 1.1-t, beleértve a Presentation Managert, továbbá olyan aktualizált fejlesztőeszközöket, mint a Font Editor, a Dialog Editor és az Icon Editor, valamint bőséges dokumentációt, számos segítséget, demonstrációs programokat, képernyő keresztüli on-line támogatást és gyakorló kazettákat.

A „Presentation Manager és az aktualizált fejlesztőeszközök ismét tovább lépés jelentenek az MS OS/2 világában” — vélekedik Christian Wedell, az NSZK-beli Microsoft GmbH ügyvezetője. *Ez új dokumentációt egy QuickHelp program támogatja, amely MS OS/2 ablakként fut, vagy utasítászerűen hívható. A QuickHelp adatbázisa tartalmazza az MS OS/2 1.1 Programozói Kézikönyvét, továbbá az MS OS/2 Toolkit fejlesztőeszközeinek a teljes leírását. November elejéig világszerte, már több mint 4500 MS OS/2 szoftverfejlesztő csomagot (SDK) adott el a Microsoft.*

Mit hoz a jövő?

IDC-piacutatók prognózisa szerint már a jövő évben jelentős mértékben növekednek az OS/2 operációs rendszerek szállítási, az MS-DOS a 90-es évek közepére jelentéktelenné válik, a UNIX részesedése folyamatosan növekedni fog. A jósok arra következtetnek: a piacon a következő évtizedben megerősödve jelentkeznek azok az alkalmazások, melyek több operációs rendszerrel dolgoznak.

A jövő operációs rendszerei:

Forrás: IDC

Szépség hiba?

Bill Gates, a Microsoft, Corp. elnöke megindokolta, miért van szükség 4 Mbájttalára a Presentation Manager-hez és a teljes betöltött OS/2-höz.

„Vannak olyan esetek — mint például a többfeladatos futtatás —, melyek több tárkapacitást igényelnek. Igazi „multitaskingot” nem lehet 1 Mbájtos rendszerben működtetni. 300 kbájtot számunk a grafikus előtérprogramra. De nemcsak a nagyfelbontású grafikák teszik szükségessé a tár bővítést. OS/2 1.1-ben a felhasználók egyre nagyobb alkalmazási programokat akarnak futtatni, így növelni kell a tárkapacitást. Ezzel szemben sok Windows alkalmazást megköt az 1 Mbájtos határ” — fejtette ki Gates.

A Microsoft megpróbálta csökkenteni a be- és kimeneti torlódásokat, amikor elhatározta, hogy a Presentation Manager-t összekapcsolja az OS/2-vel. Ezzel megelőzi, hogy az OS/2 alkalmazásokban független eszköz-meghajtókra legyen szükség.

„A DOS-ban egyszerűen hiba volt olyan alkalmazások megvalósítása, melyek közvetlen hatással vannak a perifériákra” — magyarázta Gates.

A 4 Mbájtnak elegendő kell lennie számos új PC-alapú program támogatására az 1990-es évek közepéig, beleértve az adatbázis-kezelő rendszereket és a hálózati alkalmazásokat.

„Az Intel 80486-os processzorán alapuló rendszerek 8-10 évig ki fognak tartani, akkora tárat címezik, amennyit ma egy IBM nagyszámítógép tud” — mondta a Microsoft elnöke. Gates jelezte, hogy 1989 második negyedévére tömeges számú OS/2 alkalmazási program fog a felhasználók rendelkezésére állni.

XT-n is: OS/2!

Ismeretes, hogy az OS/2 operációs rendszer közvetlenül nem futtatható a 8088 alapú gépeken. Az IBM-kompatibilis PC és XT kategóriájú személyi számítógépek azon tulajdonosai, akik az OS/2 előnyeit ezeken a típusokon szeretnék élvezni, mostantól fogva megtehetik. A Microsoft novemberben piacra dobott MACH-20 nevű gyorsítókártyáját gépekre illetve, minden további nélkül üzembe helyezhetik az OS/2-t, a 8088 alapú PC-n vagy XT-n. Az eredmény: az AT (80286) teljesítmény mellett, a felhasználók az OS/2-re írt új alkalmazási programok előnyeit is — mégpedig korlátozás nélkül —, kihasználhatják.

A MACH-20 kártyán 8 MHz órajelfrekvenciával működő Intel 80286 mikroprocesszor, 16 kbájtos gyorsító (cache) tár és 16 bites adatsín található. Egér alkalmazására szolgáló csatlakozót is elhelyeztek rajta. Dugasolható módon a MACH-20 kártyán található az ún. Memory Plus Option, 512 kbájtos RAM-okból, max. 3,5 Mbájttal tud információt tárolni. Egy másik, szintén a MACH-20-on dugaszolható egység a Disk Plus Option, amelyen AT-hoz illő 1,2 Mbájtos vagy PS/2-höz szokásos 1,44 Mbájtos hajlékonylemez megajtó vezérlő áramkörei helyezkednek el.

Az illesztéseket, amennyire csak lehetséges volt,

szoftver úton hajtották végre. Ez leegyszerűsíti a rendszer aktualizálása és bővítése esetén adódó feladatok megoldását. A MACH-20 ára az USA-ban 495 dollár,

az OS/2-re váltó PC és XT tulajdonosok részére az új operációs rendszer Standard Edition változata 325 dollár.

Megosztott UNIX-világ

Már ki tudja hányadszor, „újra” bizonytalanság uralkodik a UNIX operációs rendszer jövőjét illetően a nemzetközi piacon. Ugyanis, közvetlenül azután, hogy megalakult a Nyílt Rendszerek Alapítványa (OSF) nevű csoport (lásd a Szoftver 88/6. számában írt cikkünket), bejelentették a vele szemben álló, ARCHER Group nevű egyesülés létrejöttét. Mint már többször — és más téren — is előfordult, a UNIX-világ megosztása mögött is az IBM és az AT&T cég között dúló hatalmi harc húzódik meg.

Ismeretes, hogy az OSF tagjai az IBM AIX nevű operációs rendszerére, mint UBNIX-magra támaszkod-

nak, ezért várható volt, hogy olyan ellencsoport alakul, amely az AT&T UNIX V.4 változatra eskszik.

Mellesleg a dolog pikantériája, hogy két vállalat, az Informix Software, Inc. és a Toshiba America tagja mindkét UNIX-csoportosulásnak.

Kétségtelen, hogy a jelenlegi szituáció mindazokat sújtja, akik évek hosszú során lelkesen és sok munkával, meggyőződéssel támogatták az egységes UNIX elterjedését.

Az érdekek összecsapásában, úgy tűnik, egyik felet sem lehet hibáztatni. E pillanatban csak azt lehet biztonságosan állítani, hogy az ilyen káoszban a UNIX beharangozott világméretű „győzelméből” semmi sem lesz.

COBOL 85 és a többiek

Végre megjelent az IBM az ANSI COBOL 85 normának megfelelő nagygépes COBOL fordítójával, melyet immár egy év óta teszteltek titokban. A nyelvi környezetben is alkalmazható, ahol több operációs rendszer létezik együtt. Bejelentett az IBM két másik terméket is: A C fordító (C könyvtárral kiegészítve) 370-es architektúrára, MVS és VM környezetre készült (31 bites címzés, a programok újrabelépő funkcióit használja); a VS FORTRAN 2.4 változat pedig a korábbiakénál jobb vektoriális teljesítményt nyújt.

Az ügyviteli informatika a professzionális informatika új iránya, amely felruhazza a számítógépeket azokkal a vonzó tulajdonságokkal, amelyek szükségesek az elterjedésükhöz. Ebben a szemlelben készítették el a BrX nyelvet, amely ugyanazt az irányvonalat követi, mint a Unix operációs rendszer alatt a „shell”, de hatékonyabban ötvözve az informatika és az ügyvitel rendszereit. A BrX a francia Agisa cég terméke. Állítólag hatásos eszköz az anyagok, dokumentumok automatikus kezelésére, és többek között kiváló lehetőséget ad a prototípus-készítésre. Az objektum-orientált adatbázis és az adatátviteli rendszer együttesen lehetővé teszik a termék vásárlóinak a programok és nyilvántartások változtatás nélküli használatát.

A közvetlen fordítású nyelv néhány azonos szintaxisú paranccsal interaktív kapcsolatot létesít a programobjektumok között. Ezenkívül a BrX tartalmaz egy relációs adatbázis-kezelő és egy Unix hierarchikus állomány kezelő rendszert. Nem utolsósorban az interaktív BrX ún. automatikus eljárása teszi lehetővé az operátori tevékenység szimulációját.

És mégis BASIC...

A Microsoft QUICKBASIC programnyelvének új, 4.5-ös változata állítólag az eddigi legjobb Help rendszert tartalmazza. Remélik, hogy általa kiszélesítik a BASIC felhasználók körét, megtalálják a nyelvi legjobb felhasználási területét, és az OS/2 operációs rendszer alatt a BASIC szuper batch nyelv lesz. A Microsoft véleménye szerint a BASIC olyan szuper macro nyelvvé válhat, amely az alkalmazások révén új megoldásokat tesz lehetővé.

De azért ne túlozzuk el a BASIC szerepét! Al alapul szolgáló QUICKBASIC megerősödött, hogy kövesse az egyre igényesebb programozókat, akik még értékelik a BASIC nyelv könnyed és hatékony voltát. Másrészt ez a 99 dolláros programcsomag a kezdőket is gyorsan eredményessé teszi.

A Help rendszernek számos eleme van. Az egyik on-line oktató, egy másik a képernyő helpjét segíti, és egy harmadik kiszélesített menütáblát ad. A Help-modulba a felhasználók az általuk választott bármely módon beléphetnek.

Mint a QUICKBASIC 4.0, az új termék is tartalmaz hatásosabb közelítéseket a fordítóprogramokhoz, ez az úgynevezett pszeudofordítás. Ily módon a programokat úgy lehet fordítani, ahogy meg vannak írva, ezáltal a programozó sok programlépést takaríthat meg.

Ügyviteli nyelv

Cobol-híd, UNIX-pillér

A francia Axis Digital cég, az Intel 386 alapú számítógép UNIX operációs rendszere alatt futó Cobol/2 fordítóprogramot ajánl. Ez nem más, mint az amerikai Micro Focus cég üszülöttje, amely sok Cobol dialektust tud kezelni. Az új ANSI Cobol 85 előírás strukturált felépítésének megfelelő alkalmazásokat a fordító oly módon biztosítja, hogy újabb funkciókat határoz meg, mint például a strukturált programozási lehetőség, programok egymásba ágyazása, lánc-manipulációk a hivatkozások megváltoztatásának segítségével stb. A Cobol/2, vagy az ún. Cobol Rendszerfejlesztési Készlettel (SDK), vagy egyszerű fordító/animátor készletként kapható. Ez utóbbinál az animátor biztosítja a forráskód létrehozását.

MEDISOFT: PC a műtőben

Novemberben Szekszárdon rendezték meg a MEDISOFT '88 kiállítását. Huszonhárom hazai cég állította ki az egészségügy területén alkalmazható legújabb szoftvertermékeit, közülük néhányan hardver-termékekkel is jelentkeztek. Az új programcsomagok legfontosabb adatait táblázatban tesszük közzé (ld. Választékváltás). Néhány — megítélésünk szerint — különlegesebb érdeklődésre számot tartó XT-n működő rendszerre, külön is felhívjuk a figyelmet.

A Szekszárdi GYÓGYINFOK két terméke a Műtéti Rendszer és a Hisztológiai Rendszer. Az első olyan on-line rendszer, mely egy műtői osztályon állandóan rendelkezésre áll, s így lehetőséget nyújt az operációk naprakész követésére, illetve a lemezkapacitástól függően a régi adatok azonnali elérésére. A Hisztológiai Rendszer a szöveti metszetek, kenetek vizsgálati eredményeit tárolja, kérésre megadja a szükséges információkat.

A BUDACOMP Kiszövetkezet szintén sebészeti rendszert állított ki. Az Adjunctus olyan adatkezelő programcsomag, mely egy sebészeti osztály teljes adminisztrációját képes elvégezni.

A CompuTREND Kiszövetkezet Komplex Sebészeti Rendszerre nem kevesebb mint 12 alrendszerből áll: törzsadatkezelő, körlepkézelő, laboradatok kezelő, műtétetámogató, műtétleíró, őrzős, zárójelentést készítő, betegutánpótlási, anyagnyilvántartó, adminisztrációs, statisztikai és szótárakat kezelő modulokat tartalmaz.

A HT COMPUTER három terméke közül az STI-vel (Systemic Time Intervals) a beteget nem terhelő módon adatokat nyerhetünk a szív és a vérkeringés állapotáról. Az ICSS (Intensive Care Severity Scores) rendszerrel a beteg állapotát a betegségtől függetlenül, objektív állapotmutatókkal lehet jellemezni. A harmadik egy orvosi prognosztikai szoftver, mely empirikus úton kialakított eljárások alapján pontosza a beteg állapotát, támpontot adva az orvosnak a szükséges beavatkozáshoz.

A MIKROSZERVIZ Kiszövetkezet evezősök edzésének számítógépes támogatására kifejlesztett hardver-szoftver megoldással jelentkezett. Az ergométer (evezőspad) jelei analóg-digitális konverteren keresztül számítógéphez jutnak. A feldolgozás eredményéből az edző képet kap a versenyző technikai felkészültségéről, erőnlétéről, teljesítményéről.

A KSH—SZÜV Pécsi Számítóközpontja a Baranya Megyei Tanács Gyógyszerintéi Központjával együttműködve, gyógynövények szakirodalmi adatbázisát fejlesztette ki. A rendszer az UNESCO által kialakított MICROSIS szöveges adatbáziskezelő adaptálja a gyógynövények szakirodalmára. Az adatbázis a következő fontosabb adatokat rögzíti: cím, szerző, megjelenési év, folyóirat, könyv, konferencia stb.

Végül egy olyan kezdeményezésről szerezünk tudomást, ami nem kapcsolódik ugyan az egészségügyhöz, de a maga nemében egyelőre egyedülálló: a KSH—SZÜV Szekszárdi Számítóközpontja kiadvány-

szerkesztést vállal, bérmentében. Eddigi megrendelések száma kb. 50, a jövőben azonban szeretnék nagyobb mértékben kivenni részüket a hazai könyvkiadásból.

Egyet balra, egyet jobbra

A Struktúra Szervezési Vállalat már évekkal ezelőtt megtalálta a lehetőséget arra, hogy termékeivel az országhatáron túra is eljusson. Az első fontosabb külföldi szerződésüket a szovjet Gázpári Minisztériummal kötötték 1973-74-ben, mely szerint egy nagy adatgyűjtő, -feldolgozó rendszert dolgoztak ki VIDEOTON R10-es gépeken. A nyolcvanas évek elején, gyakorlatilag ezt a rendszert továbbfejlesztve, átirták ESZR gépekkel összekötött R11-re. Ez az ASZSZPOOTI nevű technológiai információt gyűjtő, továbbító, feldolgozó és megjelenítő automatizált rendszer támogatja ma is a Szovjetunió egységes gázellátásának irányítását. A gázellátó rendszer gázt termelő, feldolgozó, továbbító, tároló és elosztó pontokból áll, melyeket csövezték két össze. Az ASZSZPOOTI a diszpécserszolgálatot folyamatosan ellátja aktuális információkkal, valamint gyűjti a gazdálkodó szervezetek tevékenységére vonatkozó gazdasági jellegű adatokat. Funkcionálisan a következő részekből áll:

- elsődleges adatok alapján az információs üzenetek előállításáza;
- információs üzenetek továbbítása a központi számítógéphez;
- információs üzenetek gyűjtése, ellenőrzése és előfeldolgozása;
- az összegyűjtött információk feldolgozása, eredményeikről kimutatások; "válasz-fájlok" készítése;
- "válasz-fájlok" tárolása és megjelenítése.

Ezzel párhuzamosan, két éve indult meg egy nagyságrenddel nagyobb volumenű projekt, ami részben az ASZSZPOOTI-t is integrálni fogja egy már meglévő folyamatirányítási, mérésadatgyűjtési és gazdasági adatok továbbítására szolgáló hálózatba. (Ebből azért kiderül, hogy a Struktúra mellett más is foglalkozik a Szovjetunió gázpárával.)

A Struktúra Szervezési Vállalat számítógépes termelésirányítási információs rendszert szállít Nyugat-Németországba is. Partnere a hellenthai Schoeller Werk, amely speciális acélcsővek gyártásával foglalkozik. A rendszer a következő modulokból áll:

- vevői rendelések nyilvántartása;
- kapacitásterhelés;
- anyaginformációs modul.

A program, amely ICL System 25 típusú számítógépen fut a megrendeléseket nyilvántartásba veszi és feldolgozza. Rendszerezett alapinformációkat ad az anyagbeszerzés, az anyaggazdálkodás és a termelésirányítás számára. Biztosítja a mennyiségi adatok és határidők különböző szempontok szerinti lekérdezését, vizsgálja a gépek kapacitásterhelését, szükség esetén megadja egy gyártási folyamatban való helyettesíthetőségüket. További információkat szolgáltat a beszerzés, az anyagdiszpózió, a gyártás és az értékesítés számára. Lehetőség van az utóalkulációra.

Ritkul az erdő?

Harmadik alkalommal rendezték meg az Erdészeti és Faipari Szoftverbörzét. A rendezvényt — melyre 1988. október 27-én került sor Budapesten — ez alkalommal kisebb érdeklődés kísérte, mint tavaly. Mégis 10, szorosabban a szakmához kapcsolódó új fejlesztésű rendszerrel találkoztunk. Rövid szóbeli ismertetés után, az érdeklődők működés közben is megtekinthették az alkalmazási programcsomagokat. Táblázatunk árait nem tartalmaz, mert a szoftverek zöme annyira új fejlesztésű, hogy árukat még nem határozták meg. A fejlesztők adatai:

ERTI/Bp.: Erdészeti Tudományos Intézet (1023 Bpest, Frankel Leó út 44.; 150-624),
ERTI/Sopron: Erdészeti Tudományos Intézet (9400 Sopron, Iljáság tér 17.; (99)-11891),
EFE: Erdészeti és Faipari Egyetem (9401 Sopron, Bajcsy-Zsilinszky u. 4.; (99)-11100),
Felsőtisza EFAG (4401 Nyíregyháza, Sóstói út 61.; (42)-10324),
MÉM Erdő: MÉM Erdőrendezési Szolgálat (1125 Bpest, Szilágyi E. fasor 8.; 555-282),
Pilisí APG: Pilisi Állami Parkerdőgazdaság (2025 Visegrád, Mátyás király út 4.; (26)-28133),

Erdészeti, faipari alkalmazás	Fejlesztő	Gép
Dendrometria	EFE	XT
Erdőfelügyeleti mérlegösszesítők és vállalati statisztikák	MÉM Erdő	AT
Regresszióanalízis	MÉM Erdő	PC XT/AT
Faállományok Nevelésének Szimulációja	MÉM Erdő	AT
Számítógépes Választéktervezés	ERTI, Bp.	AT
Erdőtervi nyilvántartási rendszer (STEGA)	Felsőtisza EFAG	AT
Erdészeti Könyvelő és Költséglelmező Rendszer	Pilisí APG	PC XT/AT
Számítógépes információs rendszer	Pilisí APG	PC XT/AT
Fahasználati Fedezeti Összeg idősorlemezése	ERTI, Sopron	AT
Ügyvitel	Somogyi EFAG	XT/AT

Somogyi EFAG (7400 Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky út 21.; (82)-15022).

Még egy Fórum

A Kereskedelmi Minisztérium, a Központi Statisztikai Hivatal, a Magyar Gazdasági Kamara és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság ez év tavaszán határozta el a Szoftver Fórum megalakítását. Az előkészítő munkák után, gyakorlatilag 1988. november 18-án a Kamara Székházában jött létre ez a szervezet. Az első ülésre lehetőség szerint meghívtak minden olyan intézményt, jogi vagy természetes személyt, akik szoftverfejlesztéssel, -szolgáltatással, -kereskedéssel foglalkoznak. Havass Miklós, az alakuló Szoftver Fórum megbízott elnöke elmondta, hogy számítástechnikai szellemi termékek forgalmazásával kapcsolatos bel- és külföldi problémáink megoldására négy aktív munkabizottság felállítását látják célravezetőnek. Némileg indokolatlanul, a jelenlevők megszavazták ezek közül kettőnek az összevonását. A rendkívül fontos, valóban sok vállalatot érintő import így nem kapott külön tárcát, és eszerint a Szoftver Fórum a következő három témakörrel kíván foglalkozni:

1. Exportálók érdekeinek képviselete, ajánlások kidolgozása a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek számára az export eredményességének elősegítése céljából, továbbá az export támogatásához szükséges import szabályozásának, valamint ezen szervek ilyen irányú kezdeményezéseinek véleményezése.

2. A szoftverforgalmazással kapcsolatos mérvadó belföldi és külföldi viselkedési szabályok megfogalmazása, betartásuk figyelemmel kísérése az érdekek egyeztetése mellett.

3. Az export növeléséhez szükséges információk gyűjtése és nyilvánosságra hozatala. Adatok gyűjtése külföldi partnerekről, igényekről. Kapcsolatok kiépítése a hasonló nemzetközi szervezetekkel, kiállításokkal.

Két megjegyzés: — a második munkabizottság feladata nagyságrenddel kisebbnek tűnik a másik kettőnél,

— a Fórum munkaterületén hiányoljuk a szoftver előállításának problémáival, azok megoldásának elősegítésével, egyeztetésével való foglalkozást. (Esetleg ezt pótolva, egyenértékűvé lehetne tenni a második csoport munkáját az elsővel és a harmadikkal).

Az alakuló ülésen máris felmerült a Fórum beavatkozásának szükségessége, az NSZK és Magyarország közötti kormányegyeződés alapján megállapított 2500 fős keretszám kapcsán. Ennyi az NSZK-ban dolgozó magyarok engedélyezett száma. Az ottani magyar konzulátus statisztikák alapján, csak 16 magyar szoftveresről és hardveresről tud. Ezt az adatot a külkereskedelmi vállalatok jelenlévő képviselői azonnal cáfolták. A külképviselet legfeljebb 100 számítástechnikus munkájához járulna hozzá. A Fórum javaslata 300 fős, hiszen mint kiderült, a jelenlegi kint dolgozó számítástechnikai szakembereink száma a százat már most meghaladja. Az indok nyilvánvaló: kimutathatóan ez a szakma biztosítja az egyik legmagasabb nyereséget, s remélhetőleg ezt a konzulátus is figyelembe veszi.

Választékváltás

E havi hazai programválasztékunkban az egészségügyi programcsomagok foglalják el a fő helyet. Rovatunk táblázatában az idén először szereplő forgalmazók adatai:

„a” STÚDIÓ Számítástechnikai Kiszövetkezet 1116 Bpest, Hunyadi János-út 1.; 811-550/115. m.; BUDA-COMP Számítástechnikai Műszaki Fejlesztő Szolgáltató Kiszövetkezet 1076 Bpest, Sajó u. 2.; 413-176; CompuTREND Számítástechnikai Fejlesztő és Innovációs Kiszövetkezet 1139 Bpest, Rozsnyai út 9/11.; 408-530; GYÓGYINFOK Szociális és Egészségügyi Minisztérium Gyógyító Ellátás Információs Központja

7101 Szekszárd, Pf. 85.; (74)-12211; HT Computer 1146 Bpest., Pf. 404.; 470-648; Infoker Számítástechnika Alkalmazási Kiszövetkezet 1088 Bpest, Rákóczi út 19.;

KSH—SZÜV Szekszárdi Számítóközpontja 7100 Szekszárd, Wesselényi u. 15.; (74)-14363; KSH—SZÜV Pécsi Számítóközpontja 7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 3.; (72)-32355; Megyei Kórház, 5700 Gyula, Semmelweis u. 1.; (66)-61833; Mikroszerviz Számítástechnikai Műszaki Fejlesztő Kiszövetkezet 1136 Bpest, Sallai Imre u. 36.; 200-685; SOTE Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Számítóközpont 1089 Bpest, Kulich Gy.tér 5.; 130-436.

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül
Adózás	Munkáltatói SZJA elszámolás, adóbevallás	TAXA	„a” Stúdió	XT/AT	40
	SZJA elszámoló-program	START SZJA	SCITEL	XT/AT	20
Egészségügy	Műtéli Rendszer		GYÓGYINFOK	XT/AT MMT—HNS	/
	Hisztológiai Rendszer		GYÓGYINFOK	XT/AT/LAN (MMT—HNS)	/
	Központi Betegnyilvántartó Rendszer		GYÓGYINFOK	XT/AT/LAN (MMT—HNS)	/
	Gyógyító Munkahelyek Általános Adatfeldolgozó Rendszere		GYÓGYINFOK	XT/AT MMT—HNS	/
	Laboratóriumi Rendszer		GYÓGYINFOK	XT/AT/LAN (MMT—HNS)	/
	Sebészeti adatok kezelése	ADJUNCTUS	BUDACOMP	PC XT/AT	49
	Komplex Sebészeti Rendszer		CompuTREND	PC, LAN	400—600
	Szív- és vérkeringés állapot vizsgáló rendszer	STI	HT COMPUTER	XT/AT	47
	Objektív vizsgáló rendszer	ICSS	HT COMPUTER	XT/AT	44
	Orvosi prognosztikai rendszer		HT COMPUTER	XT/AT	44
	Evezősök edzésének számítógépes támogatása		MIKROSZERVIZ	C—64	20
	Integrált Ideggyógyászati Klinikai Számítógépes Rendszer		Megyei Kórház, Gyula	PC	/
Könyvtárügy	Szöveges információ-keresés	TEXTAR	infoker	XT/AT	200
	Szöveges információ-keresés	FULLTEXT	infoker	XT/AT	70
Működés-ellenőrzés	Termékinformációs-ellenőrzés és -rangsorolás	JÓKER	infoker	XT/AT	300'
Nyilvántartás	Számítógépes folyóiratnyilvántartó rendszer	SZAFI	SOTE	PC XT/AT	39

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül	
Nyilvántartás	Kórházi Dokumentáció és Szakmai Információs Szolgáltató Rendszer, Központi Betegfelvételi Rendszer		SOTE	XT	/	
	Körbonctani Jegyzőkönyvíró és Lekérdező Rendszer		SOTE	AT	/	
	Gyógynövény Szakirodalmi Adatbázis Rendszer		KSH—SZÜV, Pécs	PC XT	/	
	Utazások és Exportmunka-nyilvántartási, Gazdaságosság-elemző és Statisztikai Rendszer	EXTREX	ASZSZ	PC XT	99	
	Megbízások Szerződésék Nyilvántartása, Etszámolása (SZJA számtással)			„a” STUDIÓ	XT/AT	80
	Magyar Szabadalmak Adatbázisa	Hunpadoc	infoker	XT/AT	100 ¹	
Oktatás	Általános Oktató Programcsomag		SOTE	C—64 PC XT	/	
Segédprogramok	Külső merevlemez meg-hajtók kezelése M—DCB v. M—DCB/2 kártyával	DCB DOS	Műszer-technika	AT	19	
	Lemehozzáférés Novell szolgáltató állomáson	SERV	Műszer-technika	AT	19	
	Vírusmentesítés	File Checker	Műszer-technika	PC XT/AT	a	
Szöveg-szerkesztés	Helyesírás Ellenőrző Program	SZÁMOL	KSH—SZÜV, Szekszárd	PC XT/AT	50	

a — saját ügyfélnek ingyenes, egyébként 9 E Ft; ¹ — irányár; / — nincs adat

Karácsonyi vásár

Év végén a legtöbb vállalatnál jelentkezik némi pénzfelesleg a beszerzésekre felhasználható keretből. Szeretnénk egy csokrot átnyújtani a könnyebben megfizethető szoftverekből, azaz a 10 000 forint alattiakból. Hogy miért olcsóbbak ezek a programok, annak részletes elemzésére nem vállalkozhatunk; a többségük nyilván egyszerű, néhány pedig reklámáron kerül forgalomba. A táblázatban szereplő programok mindegyike IBM-kompatibilis PC XT/AT gépeken fut; a CI-KOMDAT-csomag pedig PC és C—64 között teremt kapcsolatot. (Az árak ÁFA nélkül értendők.)

Szakterület felhasználás	Programnév	Gyártó/ forgalmazó	Ár (E Ft)
NYILVÁNTARTÁS:			
Munka- és személyügy Lizingelés	KÁDER LEASING	ÉLGAV SCITEL	8 9,8
ADÓZÁS:			
ÁFA számítás	ÁFA	SCITEL	9,5
PROGRAMOZÁS:			
C nyelvű állomány-kezelő eljárások	CFIO	Magiszter	8

Szakterület felhasználás	Programnév	Gyártó/ forgalmazó	Ár (E Ft)
C nyelv kiterjesztése	CEX	Magiszter	8
C nyelvű osztott állomány-kezelő eljárások	SFIO	Magiszter	8
Kritikus hiba-megszakítás kezelő	CRIERM	Műszer-technika	9
Ablakkezelés	FWINDOW	Softinvest	4,5
Hozzáférés DOS által el nem érhető területekhez	EMSCA	SZKI	4,5
Lemez be-, kiviteli művelet-gyorsítás	TURBODISK	SZKI	9,9
Kommunikáció gépek között	CI-KOMDAT	Coopinform	9,9
IRODA-AUTOMATIZÁLÁS:			
Magyar karakterek klaviatúrán és képernyőn		CONTROLL	8
Magyar karakterek nyomtatón		CONTROLL	8
Tetszőleges karakter-készlet definiálása	TOOLEEDIT	SZKI	9,5
Szövegformázás (+magyar ékezetek)	DOG	Magiszter	8
Magyar ékezetek Epson LX nyomtatókhoz		Műszer-technika	9
Magyar ékezetek Epson LQ-1050 nyomtatókhoz		Műszer-technika	9
Rezidens nyomtató-beállító	PRINTER SETUP	SCITEL	6

Az első tíz

Testvérilapunk, a hetente megjelenő InfoWorld egyik novemberi számában, közölte az amerikai Egghed Discount Software kiskereskedelmi üzlethálózat szeptemberi eladásai alapján, a tíz legsikeresebb DOS-alapú PC-s programcsomag listáját. A tengerentúlon, a legnagyobb számban forgalmazott termékek sorrendje, szinte teljesen megegyezik a félévvel ezelőttivel. Pedig a verziószám a legtöbb szoftvernél időközben megváltozott.

Helyezés	Termék/Változat	Gyártó
1.	Lotus 1-2-3 2.01	Lotus
2.	Word Perfect 4.2 és 5.0	Word Perfect
3.	dBase III Plus 1.1	Ashton-Tate
4.	Harvard Graphics 2.1	Software Publishing
5.	Word 4.0	Microsoft
6.	Multimate Advantage II	Ashton-Tate
7.	Windows/286	Microsoft
8.	Freelance	Lotus
9.	Symphony	Lotus
10.	Professional Write 2.0	Software Publishing

Szoftver világpia

Ahogy az Egyesült Államok vállalatai növelik külföldi eladásait, és a külföldi vállalatok is értékesítési lehetőségeket keresnek az USA-ban, a PC-szoftverrel való kereskedelem kezd valami „nemzetek szövetségévé” alakulni. Az USA számítógépiparának kereskedelmi mérlege a többi ipárral ellentétben jelenleg aktív. 1988 első felében 9,1 milliárd dollárral nagyobb értékben exportáltak számítástechnikai berendezéseket, mint 1987 azonos időszakában.

A külföldi piacok a PC-szoftverrel foglalkozó legtöbb cég számára nagyobb növekedési lehetőséget jelentenek, és a nemzetközi eladások nagyobb mértékben nőnek, mint a hazaiak. Jelenleg exportból származik a legtöbb forgalmazó bevételének 30-35%-a, míg a Microsoft 1988. évi eladásainak 48%-a ment külföldre.

A forgalmazók szerint a külföldi erősödés abból származik, hogy egyrészt a PC-piac Európában jól megy, másrészt a forgalmazók új országokban is terjeszkednek. A külföldi piacokon a szoftverforgalmazóknak nem kell olyan erős megkülönböztetésekkel szembenéznük, mint a hardverkereskedőknek.

Ennek ellenére, nem könnyű a piacra való betérés és az elfogadtatás. A legfontosabb kérdés, amellyel a forgalmazónak szembe kell néznie: termékei és munkatársai megfelelnek-e az illető ország piaci követel-

ményeinek. Steve Crummy, a Lotus elnökhelyettese szerint a sikerhez vezető egyetlen út: külföldön úgy kell üzletet kötni, ahogyan az ott szokásos.

A helyi vezetőkön múlik minden, mert minden országban más a piac. Például az NSZK-ban a piac nagyszámítógépre orientált, és akik először vesznek személyi számítógépet, szintén ilyen beállítottságúak.

A szoftvernek a külföldi piaci követelményekhez való illesztése többet jelent annak egyszerű lefordításánál, állítja Brett Bullington, az egész világon kereskedő Computer Associates elnökhelyettese. Például a programnak nemcsak „beszélnie” kell az illető ország nyelvét, hanem támogatnia is kell a helyi hardvert. A kanadai francia szoftvernek a QWERTY-billentyűzetet kell támogatnia, míg Franciaországban a francia nemzeti változatnak megfelelő, ettől eltérő billentyűzetet.

A szerzői jogi törvények is különbözőek. Egyes országokban a szoftverre vonatkozó szerzői jognak nem szereznek érvényt, és a „kalózkodás” általánosan elterjedt. Az USA szenátusa októberben elfogadott egy törvényt, amely lehetővé teszi, hogy az Egyesült Államok tagja legyen az irodalmi és művészeti alkotások védelmére vonatkozó berni egyezménynek. Ez erősebb védelmet fog nyújtani az USA szoftvereinek.

InfoKer premier

Egy éve alakult meg az InfoKer Számítástechnika Alkalmazási Kisszövetkezet. A jelenlegi taglétszám 17 fő, döntő többségük felsőfokú végzettségű szakember. Fő tevékenységük három szakterületen oszlik meg.

Legfontosabbnak tartják a bonyolult adatbázis-alkalmazásokat, ezeken belül is a könyvtári és dokumentációs rendszerek fejlesztését és alkalmazását. E területen mind általános célú, késztermékként forgalmazott PC-s csomagok kifejlesztésével, mind „testreszabott”, kulcsrakész alkalmazási rendszerekre történő vállalkozással (pl. a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnál vagy az Országos Találmányi Hivatalnál), mind adatokkal feltöltött adatbázisok forgalmazásával foglalkoznak.

Egy másik tevékenységi területük a mérnöki számítógép-alkalmazások fejlesztése. Ennek keretében az

InfoKer elsősorban termelésirányítási és egyéb termelési célú alkalmazásokat fejleszt, a megrendelő cégek speciális kívánásai alapján, vegyipari és gyógyszeripari környezetben. Részben ennek a területnek a tapasztalatait hasznosítva készült el a szövetkezet új programterméke, a JOKER, amely állítólag igen sokoldalúan alkalmazható a fejlesztési, termelési és gazdasági mérnöki munkában egyaránt.

A harmadik profil az előző kettő „asztlaról lehullott morzsák” adják. Mivel az InfoKer által művelt speciális területeken alkalmazható alapszoftver-eszközök kínálata igen csekély, illetve nem felel meg magasszintű igényeknek, a kisszövetkezetek kialakították a maguk ilyen célú fejlesztési kapacitásait is. Ez a tevékenység önmagában is értékesíthető know-how-t, mi több szoftvert eredményezett (pl. ZTOOLS); az InfoKer-kínálatot lásd a Választékváltás című táblázatban).

NetWare hírek

Megjelent a Novell cég NetWare Requester nevű programja, amely az OS/2-vel működő munkaállomásokot teszi hozzáférhetővé a NetWare alapján hálózatokhoz és szolgáltató állomásokhoz. A 199 dolláros áron forgalomba hozott szoftver az OS/2 Extended Edition alatt futó gépekkel és szerverekkel is használható. Nemcsak a főbb adatátviteli protokollokat támogatja (pl. IPX, SPX, NETBIOS), hanem év végére már az OS/2 Named Pipes nevű programját is. Az idén várható az is, hogy megkezdik a NetWare SQL szállítását is. A NetWare SQL támogatás a Lotus Development és a Borland közös fejlesztése.

Ide kapcsolódik az a hír is, hogy az Emerald Systems bejelentette, osztott szalagos háttértárolókkal fogja támogatni a NetWare operációs rendszert.

Az idén bemutatott Advanced NetWare 2.1 változat tartalmazza a Value Added Processor (VAP) nevű nagy teljesítményű fejlesztői eszközt. Ez tette lehetővé a Tape Backup Server elnevezésű új hálózati rendszer kifejlesztését, amely az Emerald Systems cég 2,2 Gb/áts Vest Device szalagos biztonsági tároló alrendszerével dolgozik együtt.

Mark Calkins, a Novell szoftverfejlesztő részlegének igazgatója szerint Amerikában óriási a kereslet a nagy hálózatok iránt. A NetWare 2.1 segítségével a felhasználók több száz Mb/átsnyi online lemezerületet biztosító állomány-szervert tudnak beállítani ugyanabba a helyi hálózatba kapcsolva. A Tape Backup Server — eltérően a korábbi szalagos háttértárolóktól — nem-

csak a hálózati adatok feldolgozására képes, hanem a LAN-hoz kapcsolt önálló PC-k merevlemezén tárolt adatok kezelésére is.

Védtelem NetWare címmel adtunk hírt a Novell LAN operációs rendszer új változatáról, a 2.12-ről (ld. Szoftver 88/11. szám). További információk: — a korábban meghirdetett Help rendszer a NetWare 2.12-ben jelenik meg teljes egészében, s három szolgáltatást nyújt: tartalmazza a teljes felhasználói dokumentációt; kimerítő referenciát ad a többfelhasználós alkalmazási csomagokról és segédprogramokról; ki van egészítve a Folio, Inc. szövegkereső rendszerével, amely átfogó, saját Help-kézikönyvvel rendelkezik a felhasználó számára.

A kulcskártya elhagyása ellenére minden új rendszer egyedi azonosítóval van ellátva. Ez és a terméksorozatszám az alapja a Novell cég állítólagos nyilvánlatastásának. A Novell ígéri, hogy a „beazonosított” illegális NetWare használók ellen törvényes úton fog eljárni.

A NetWare 2.12-vel kapcsolatban Angliából származik a hír, hogy azoknál a felhasználóknál, akik megkísérik, hogy a szoftvert egyugyanazon hálózatban két vagy több szolgáltató állomáson is üzembe helyezzék, a rendszer néhány hónapon belül elromlik. Sőt azt is rebesgetik, hogy a V. 2.12 rendszerek, együttműködve nem tiszta NetWare kópiákkal, azokat tönkreteszik.

A NOVELL társat keres

A NOVELL és a WordTech Systems bejelentett egy nem kizárólagos fejlesztési és marketing egyezményt, melynek révén a dBASE nyelv tovább erősíti a NetWare SQL-t. A szerződés feltételei szerint, a WordTech Systems kifejlesztí és piacra dobja a NetWare SQL-lel kompatibilis dBXL és Quicksilver termékeit. Ez lehetőséget nyújt a felhasználók számára, hogy szolgáltató állomásra épülő dBASE nyelvű programozási és végrehajtási környezethez jussanak. A NOVELL csúcstermékeiből; a NetWare hálózati operációs rendszerből már 260 ezret installáltak a világon, a NetWare SQL pedig a NOVELL adatbázis-kezelést támogató nyelve. A WordTech Systems mintegy 70 ezer példányban üzembe helyezett f8 terméke, a teljes mértékben a dBASE III Plus-szal kompatibilis dBXL. A két vállalat közös célja, hogy a felhasználókat megtanítsák arra, hogyan lehet ezekkel a szoftverekkel osztott adatbáziskezelést megvalósítani. A dBXL sikerét magas szintű kompatibilitásának köszönheti, valamint nagyszámú kiegészítő tulajdonságának (minden adatbázisra teljes ablakkezelés, ábrák az adatok vizuális megjelenítéséhez, kiadványszerkesztő rendszer-interfészek és más nyelvű bővítések). A Quicksilver egy dBASE nyelvi fordító, amely mind a dBXL, mind a

dBASE III Plus kódot egyformán könnyen fordítja. A NOVELL—WordTech szerződés által a felhasználók dBASE programokat NetWare SQL-lel futtathatnak, illetve a dBASE fejlesztők élvezhetik az új SQL hatékonyságát. A NetWare SQL-t az év decemberétől hozza forgalomba a NOVELL, 595 dollár/server áron, míg a dBXL és a Quicksilver NetWare SQL-lel való használatára 1989 első negyedévében kerülhet sor; az árak meghatározása folyik.

Adjunk hangot a gépnek!

Az ACCORD kisszövetkezet terméke az S-CORE LAN operációs rendszer. Hazánkban egyre több hálózati rendszer terjed el, első helyen a NetWare, melynek illegális terjesztése ellen éppen most lép fel radikális eszközökkel a Novell, valamint különböző hazai fejlesztések hasonló utakon haladva. Az S-CORE eltér ettől az iránytól. Olyan számítógép-hálózati rendszer, amely különböző nagy-, kis- és mikroszámítógépeket képes alkalmazástechnikailag egységes rendszerben egyesíteni. Alkalmazói egy sokfelhasználós, soktászkos rendszert látnak egyetlen közös állománytárral,

közös erőforrásokkal, miközben a rendszer fizikai struktúrája rejtve marad előtűk. Nagy teljesítményt, rugalmas hálózati topológiát, egyszerű bővíthetőséget, heterogén állományösszetételt, egységes és magasszintű alkalmazási környezetet, automatikus hálózati felügyeletet és hálózati méretű elosztott alkalmazási rendszerek egyszerű kifejlesztését teszi lehetővé. Azaz az S-CORE a megoldás a számos rész-tevékenységből álló, dinamikusan változó összetételű és hatékony belső információk kapcsolatok igénylő tevékenységek számítógépes támogatására. Ilyen típusú tevékenységek például a vállalatok, intézmények irányítási, termelésvezetési rendszerei, adminisztratív ügymeneté. A COMPFAR '88-on újdonságként bemutatott VOI-S-CORE S-CORE alapú, integrált szolgáltatású lokális hálózat a Budapesti Műszaki Egyetem és a Híradástechnikai Elektronika Intézet fejlesztése. A rendszer ugyanazt az átviteli közeget használva biztosít adat- és beszédszolgáltatást. Az S-CORE hálózati operációs rendszer standard funkcióinak használata mellett, azokkal párhuzamosan a munkaállomásokról beszélgetéseket is lehet folytatni, így a feladatokat élő beszélgetéssel lehet kísérni és segíteni. A termék egy VOI-S-CORE kártyából, egy speciális telefonkészülékből és a szoftverből áll.

Egy a három közül

A COMPFAR '88 összetett bajnoka a FLEXYS lett három vásárrdíjjal. Megérdemelten. De azért nem rontotta volna híreket, ha kiderül, hogy a REAL-INFO nevű valós idejű, közvetlen hozzáférést, többfelhasználós vállalati vezetői információs rendszernek ők a forgalmazói, és a fejlesztés a Gamma Művek érdeme. Megpróbáltunk beszélni Torday Lászlóval, a REAL-INFO atyjával, de a sok érdeklődő miatt ez nem volt könnyű feladat. A MIKI képviselője éppen azt fejtette, hogy örömmel vennék, ha számukra VAX-kompatibilis gépre kidolgoznák a rendszert, de ennek megbeszélését szerencsére a következő hétre tették. Így Torday László már kezdte is ismertetni, illetve bemutatni a REAL-INFO-t, melynek célja információkkal ellátni egy vállalat dolgozóit és különböző szintű, különböző területen lévő vezetőit. Alrendszerai:

- Tervezés — vállalati terv- és gyártásterv készítése.
- Cikktörzs-nyilvántartó és -lekerdező.
- Darabjegyzék-nyilvántartó és -lekerdező. A beépítési kapcsolatokat alulról és felülről indulva is kezeli, elkészíti az adott termék szükségleti jegyzékét
- Szükségletszámítás — megadja a gyártástervben szereplő lételek bruttó alkatrész- és anyagszükségletét.
- Adatbázis-karbantartás — minden adat csak egyszer szerepel!
- Gyártástervezés — gyártnyomanként, termelő-helyenként, munkahemenként, gépcsoportonként végez normaidő-szükségletszámítást.
- Vezetői információ — döntéselőkészítés.
- Szállítói nyilvántartás — rendelések, szállítások, szállítók nyilvántartása.

- Tökésimport lételek feldolgozása.
 - Álló- és fogyóeszköz-gazdálkodás.
- Adatállományok: cikktörzs (80 ezer tétel), darabjegyzék (100 ezer tétel), álló- és fogyóeszköz (9 ezer tétel), művelettrév (150 ezer tétel), szerszám (42 ezer tétel), rendelés (70 ezer tétel) és szállítói törzsállomány (2 ezer tétel).

TPA 11/440-on (2,5 Mbájt) valószínűsítették meg a rendszert, melyhez a szokásos perifériák mellett ORION ADP-2052-es terminálok és PC AT-k csatlakoztathatók.

A kiállításán egy terminálon keresztül bepillantást kaphatunk a Gamma Művek termelésébe a REAL-INFO segítségével, természetesen vigyázva arra, hogy illetéktelen adatok ne kerüljenek a képernyőre.

Idegenforgalmi páros

Következik a szállodaipar és a vendéglátás. A figyelmes látogató erről meggyőződhetett az októberi COMPFAR kiállításon. Többet, például az Adatrend és a Realco kiszövetkezet, vagy a SZÁMALK, e téren már több eredményről adhatott számot. Figyelemre méltó kezdeményezésre bukkantunk a Videoton Computer Leányvállalat standján is, ahol a finn ERH-Systems AB, a szállodaipar és az éttermek komplett számítógépesítésében jártas cég mutatta be legújabb rendszereit, a Videoton IBM-kompatibilis PC-in. Gönci András, az ERH-Systems AB forgalmazási menedzsere és Szécsényi János, a VT Computer igazgatója, közösen arról tájékoztatta szerkesztőségünket, hogy együttműködést terveznek, amelynek során hazai (főleg vidéki) és külföldi szállodák kulcsrakész információs rendszereinek szállításaára vállalkoznak. „A Videoton gépei mellett számítunk szoftveres szakembereire is programjaink magyarításában, betanításában, szervizelésében” — mondotta a finn cég képviselője. „Ezzel a lépéssel is szeretnénk bizonyítani, hogy kereskedő cég kívánunk lenni” — hallottuk Szécsényi Jánostól. „Korábbi próbálkozásaink az idegenforgalmi szakmán belül a referenciák hiánya miatt voltak életképtelenek. Az ERH eredményei mindenképpen biztosítják majd számunkra a kilépést.”

„Kisebbségi szállodákban a PC-s LAN megoldásokat, nagyobbakban pedig UNIX-alapú rendszereket ajánlunk” — tájékoztattott Gönci András.

A magyar- finn együttműködés első eredményei 1989 első negyedévében várhatók.

Már nem titok

A SZENZOR-tól kiszivárogtatott hírek alapján már várjuk a VÉNUSZ-1, de hogy ki is az, mi is az, csak a COMPFAR '88-on derült ki. Megjelentése, az első pillanatban, csalódást okozott. Bár természetesen senki sem egy gyönyörű hölgyet várt, de hát egy olyan program, amelyik nyilvántartásokkal foglalkozik, adatokat változtat... Valóban egy sokat látott program szép nevű verziójáról van szó? „Nem! — szögezi le Angyal

József, aki a SZENZOR Szervezési Vállalat egyik vezetője. — Tudjuk, hogy a kalkulátor-programok terén nagy a kínálat, mi azonban erre a területre egy olyan felhasználóbarát szoftvert fejlesztettünk, amely már meglévő nyilvántartási rendszerek adataiból, különféle mátrix-megjelenítendő kimutatásokat, kalkulációs táblázatokat készít. A szokásos kalkulátorok a táblázat kért elemére kiszámítják a hozzátartozó értékeket, a VÉNUSZ azonban a számításokat az egész táblázatra végzi. Természetesen nemcsak arról van szó, hogy a mátrix minden elemét megszorozza ugyanazzal a számmal, hanem a cellák értékének függvényében is rendel operandust az elemekhez.”

A VÉNUSZ tehát egy nyilvántartáson alapuló kalkulátor-program, például a SENZOR feladatszerkesztő és adatállomány-kezelő rendszer állományában rendelkezésre álló adatokból automatikusan előállítja a kért táblázatokat, majd ebből új táblázatokat számít.

Piacra 1989 februárjában kerül, ára valószínűleg 30 ezer forint alatt marad.

dBase a VAX gépeken

Az Ashton-Tate és a Digital Equipment, Corporation (DEC) megegyezett a dBase adatbáziskezelő többfelhasználós változatának VAX számítógépekre történő kifejlesztésében. A terméket a későbbiek folyamán mindkét cég értékesíti a piacon.

Hírek szerint több adatbázis-verzió lesz. Az egyik a „buta” terminálok részére szigorú többmunkahelyes karakterorientált verzió. A másik, egyfelhasználós változat grafikus 32 bites munkaállomásra készül, és a DEC Windows-zal kompatibilis. A harmadik termék segítségével DEC számítógéphez csatlakozó személyi számítógépek a VAX RDB adatbázisát használva dBase utasításokkal adatokat tudnak feldolgozni. A jövőre néve a DEC egy egység felhasználói interfészt tervez, mely megengedi a dBase adatok részvételét a legfontosabb operációs rendszerekben: karakterorientált adatok DOS, OS/2, Unix és VMS alatt cserélhetők, a grafikusorientáltak pedig a Presentation Manager, a Macintosh, az AT&T Open Loop és a Windows között.

Helyi hálózatokon keresztül a felhasználók SQL-szolgáltató állomáshoz, dBase File Server-hez, vagy az IBM OS/2 Extended Edition-nal működő számítógépekhez csatlakozhatnak.

Kövér Kandúr

Az amerikai Soflogic Solutions cég olyan alkalmazási segédprogramot fejlesztett ki, amely házipótló szerepet tölthet be az MS-DOS operációs rendszer mellett. A Fat Cat-nek keresztelt szoftver — melynek ára 139 dollár a tengerentúlon — az MS-DOS szoftvervázat (ahell) és állománykezelő-rendszerét kapcsolja össze adatbiztonsági, -tömörítő és teljesítményoptimalizációs funkciókkal. A program lehetővé teszi az adatállományok csoportokban történő másolását, törlését, osztályozását, egyszerű kiemeléssel és a megfelelő menü kiválasztásával. Mivel a szoftver az MS-DOS-tól

elkülönítve működik, szükségtelenné válik a programok újratöltése.

A Fat Cat növelni képes a merevlemez kapacitását is 70-300 százalékkal azáltal, hogy szomszédos lemezszektorokban helyezi el az összetartozó adatállományokat. A felhasználók meghatározhatják, mennyi ideig kívánják archiválni a törölt állományokat. Ez maximum 255 nap lehet. A segédprogram ezen kívül tömöríteni tudja a táblázatkezelő, szövegfeldolgozó és adatbáziskezelő programokat is.

A Soflogic Cassifile néven forgatomba hozta a Fat Cat egy alprogramját is 89 dollárért, amely elsősorban adatállomány-kezeléshez nyújt segítséget.

Nincs többé vírus?

Néhány héttel ezelőtt a Műszertechnika az Ipari Minisztérium Székházában ismertette a kiszövetkezett életét, fejlődését és termékeit. Ez alkalmával egy részletes előadást is hallhattunk a programvírusok különböző „játékairól”. A jelenlevők egy része szomorúan bizonygatta, hogy már találkoztak ilyenekkel, míg a többiek hitetlenkedve hallgatták, hogy mennyi problémát is okozhatnak ezek a vírusok. Az előadás valóban érdekes volt, de nem derült ki, hogy mi volt a célja. A baj megelőzésére adtak ugyan javaslatot: „Csak tiszta forrásból!”, de a fogyasztók a győgmódról is szeretnének hallani. Mint ahogyan azért ez előre sejtethető volt, most a Műszertechnika megjelent két programjával: az egyik a File Checker, amely az állományok rendszeres adminisztrálásával felület a vírusok jelenlétét. A másik a DXU/2, ami az XU/2 néven ismert fertőzést gyógyítja. Ennek a megbíbasodásnak az a tünete, hogy a karakterek munka közben egyszerűen lepotyognak a képernyőn. A Műszertechnika ügyfelei mindkét programot díjmentesen megkapják. Ez olyan reklám, melynek gyakorlati használói mindenki meggyőződhet.

Flamingó az ITI-ben

IBM XT/AT-kompatibilis gépeken és PS/2-n futtatható csoporttechnológiai tervezőrendszert fejlesztettek ki az Ipari Technológiai Intézetben (ITI). A Flamingó fantázianévű programcsomaggal alkatrész- és művelet-rez-adatbázisok hozhatók létre elsősorban a gépipar mechanikai elemeinek területén. A G/6 célprogram keretében megvalósított szoftver már működik Zalaegerszeg, az Alumíniumipari Gépgyárban és Jászberényben, az Aprítógépgyárban. A mostani alpcsomag irányára 400 ezer Ft + ÁFA. Üzembelyezést a megrendelőtől számított 1-2 hónapon belül vállalnak, az egyedi igényeknek megfelelő kiegészítésekkel.

Zitás István tudományos osztályvezető elmondta, hogy három PS/2 gépükön szoftverfejlesztést külsőknek is vállalnak, elsősorban az alkatrészgyártás csatládcentrum előkészítésének területén — nem kizárólag a gépiparban. Rendszereiket PC-DOS 3.3 alatt fejlesztik, és örülnének mindazok jelentkezésének, akik partnereik lennének.

Novell az SZKI-ban Novemberben az SZKI szerződést kötött a Walton Kft-vel, amelynek alapján az SZKI az amerikai Novell cég NetWare hálózati szoftvertermékeinek hivatalos viszonteladói forgalmazója lett. Ezzel a hazai NetWare dealerek száma négyre növekedett. Az SZKI a Novell termékeit, integrált megoldásokat célozva felhasználó szoftver-rendszereiben, ugyancsak forgalmazza. ●

Feljavodások A mikroszámítógépek szoftvereit előállító olyan vezető cégek, mint az Ashton—Tate, Corp., a Lotus Development, Corp., a Microsoft, Corp., az Aldus, Corp., az Autodesk, Inc. és a WordPerfect, Corp. megalakították a Business Software Association ipari csoportot, melyet októberben hivatalosan is bejelentettek. A társaság célja, hogy harcoljon a nemzetközi szoftveralkodók ellen, hatékony szellemi tulajdonjogi törvények kialakítását segítse elő, valamint csökkentse a kereskedelmi korlátokat. Ezeket a célokat valja magáénak az SPA (Software Publishers Association) is, melynek tagjai között a fenti hatból öt található (kivéve az Aldus, amely csak korábban volt SPA tag). Cheryl Davis, az SPA egyik igazgatója bíz a jó együttműködésben, de ennek ellenére megkérdőjelezi új társaság szükségességét. ●

Ékezetes PageMaker 1988. november 22-én és 23-án nyílt napokat tartott a Hewlett—Packard, újonnan létesített budapesti irodájában (1118 Bpest, Radvány u. 7.; 850-368, 850-408). A bemutató egyik érdekessége a HP által kínált kiadványszerkesztő rendszer, melynek teljes hardver-szoftver konfigurációja már megrendelhető. A részenként is megvásárolható rendszerhez, csak dollárért juthatnak hozzá a magyar felhasználók. A teljes hardverkonfiguráció a következő: HP Vectra Publisher PC (IBM PC AT-kompatibilis), HP LaserJet Series II lézeryomtató, HP ScanJet lapolvasó (scanner). A szoftver, mely MS-DOS 3.3 operációs rendszerrel működik két részből tevődik össze: Windows 2.1 (ára 213 USD; a kiegészítések és a dokumentációk ára 150 USD), PageMaker 3.0 (1230 USD). A szoftvert a teljes magyar karakterkészletnek megfelelően alakították ki, beleértve a billentyűzet-kiosztást is. ●

Recognita Skandináviában (Stockholmban az SZKI és az Infocenter-S bemutatja a magyar cég termékeit, a Recognita optikai karakterfelismerő programnak a svéd változatát. Ennek során, a kiadványszerkesztő (DTP) alkalmazások és a helyi hálózatok területén vezető helyet elfoglaló Infocenter-S és a magyar szoftvergyártó, forgalmazói megállapodást kötött a Recognita svédországi terjesztésére. A kereskedelmi forgalmazók 14 950 svéd korona (kb. 2500 USD) végfelhasználói áron kínálják a PC-s programcsomagot. ●

Quattro és FrontRunner A Novotrade bejelentette, hogy a PC SZALON-ban (1136 Bpest, Salla Imre u. 6.; 310-776) előjegyzést vesznek fel a Borland Quattro nevű PC-s táblázatkezelő csomagjának magyar nyelvű változatára. A jelenlegi 1.5 verzió magyarított kiadásának szállítása csak 1989 januárjára várható; ekkorra ígéri a magyar nyelvű kézikönyv elkészülését. Várhatóan 25 ezer forintért kínálják majd a Quattro-t, amelynek előjegyzése senkit sem kötelez vásárlásra. Ugyancsak január-februárra várható a Novotrade és az amerikai Ashton—Tate cég közötti együttműködés első gyümölcsének beérése. A PC SZALON monopolcikként árulja majd a FrontRunner-t, amellyel egy dBase III-kompatibilis adatbáziskezelő programnyelv, és segítségével társadalmi alkalmazások is készíthetők. Többek között lehetővé teszi az adatkezelést és pl. a dBase állományok szövegszerkesztőbe való olvasását. ●

Doktor a Nortonnál Az egyik leggyakrabban használt adateremtő segédprogramtól újabb módosítások. A cél az volt, hogy a szoftver kezelését a legmesszebbmenőkig egyszerűsítsék. A Norton kezelő programokat a „Disk Doctor”-ral bővítették. „Képzelték el a Disk Doctor-t, mint szakértőt, aki a „lőrkrét” merevlemezek megválasztása specializálta magát — nyilatkozta Peter Norton, a Peter Norton Computing, Inc. elnöke. „A jelenleg használatos segédprogramok feltételezik, hogy a felhasználó specialista, aki a programnak diagnosztizálni tud adni. A Disk Doctor önállóan tesztes, befejezi azt, és megoldja a problémát.” A Norton-utility csomag új 4.5-ös változata az Egyesült Államokban már megjelent. ●

APL MS-DOS alatt Már a világ legkompaktabb programnyelvének tartott APL sem hiányzik a mikroévek világából. Az amerikai STSC által kifejlesztett APL PLUS értelmező, azon számítógépekre készült, amelyek Intel 80386-os mikroprocesszorral rendelkeznek. Az Unware cég által forgalmazott programteremtő MS-DOS rendszer alatt működik, és állítók az egyetlen programnyelv, amely képes a 80386-os által hozzáférhető 16 Mbitnyi tárat teljes egészében megcímézni. Az APL PLUS egy igazán 32 bites rendszer, amely felhasználja a processzor védett üzemmódjának minden lehetőségét, ezenkívül a legfejlettebb APL fordító a PC piacon. Hasonló lehetőségekkel rendelkezik, mint az IBM 3033 számítógép-rendszeren és támogatja a PCNet-et, a Token Ring-et, valamint a Novell és a 3COM hálózatot. ●

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMÁTIKA NYELV TAJÉKOZTATÓJA

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levél cím: 1536 Budapest Pf.: 386.

Telefon: 117-917

Feladós kiadó: Futász Dezsd

Feladós szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztők: Bajókné Mallás Judit

Bólyai István

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Sásáné Sznuk Judit

Szerkesztőségi titkár: Mártek Istvánó

© 1988. Computerworld Informatika Kft.

Nyomrás: Réval Szolgáltató Budapest

Megjelenik évente tizenkétszer, csak előfizetőknek.

Híreinket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük, a kötelező pontosságunk ellenére átvett téves értesülésekről felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjával — a Computerworld-Számítás-technikával és a PC Mikrovilággal —, valamint tájékoztatóival — a Quick-vel, a compUTREND-dal, a SZOFTVER-rel és a Joint Venture-rel — a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójához, az IDG Communications céhez kapcsolódik, amely harmincnél több országban közel száz folyóiratot jelent meg. Legfontosabb kiadványai: Egyesült Államok — Computerworld, InfoWorld, PC World, MacWord, Run; Franciaország — Le Monde Informatique; Japán — Computerworld Japan; Kína Népköztársaság — China Computerworld; Nagy-Britannia — Computer News, PC Business World; Német Szövetségi Köztársaság — Run, Computerwoche, PC Woche, PC Welt; Olaszország — Computerworld Italia.

IDG
COMMUNICATIONS

HU-ISSN: 0256-0459